

Nr 161.

Av herr **Johansson** i Brånalt, i fråga om taxering till bevilling av växande skog m. m.

Före sista jordbrukstaxeringen år 1913 avläts från myndigheterna en skrivelse till vederbörande taxeringsnämnder innehållande påminnelser om att värdet å växande skog skulle helt upptagas i taxeringsvärdet å respektive egendomar, men de olika taxeringsnämnderna ha i mer eller mindre grad icke ställt sig detta till efterrättelse. Jag grundar detta mitt uttalande på de meddelanden jag under hand fått från ledamöter i olika taxeringsdistrikt såväl i Norrland under riksdagsmännens norrlandsresa som från mellersta och södra Sverige. Från något håll har ansetts att hela det förmenta eller antagna värdet på den växande skogen skall tilläggas det övriga värdet av egendomen, andra åter och det är de allra flesta, anse att endast en del av skogsvärdet bör ingå i fastighetstaxeringen och en del har i detta fall gått så långt att de ansett att högst en femtedel eller 20 procent av det verkliga värdet å växande skog vore rättvist att tillägga de övriga fastighetsvärdena.

Genom en så olik grundåskådning ifråga om förfarandet vid jorbrukstaxering har ej någon jämlik och rättvis taxering härvidlag kunnat åstadkommas, och det kan helt enkelt ej ske enligt nu gällande bestämmelser, då jag betvivlar att någon taxeringsnämnd finns i något distrikt inom hela landet, som kan verkställa en ens tillnärmelsevis jämlik taxering av skogsvärdet i sitt distrikt utan föregående uppmätning och värdering, och någon sådan kan ej heller ske eller genomföras fullt enhetlig om än bestämmelser härom utfärdades.

En annan fara har skogstaxeringen redan medfört och kan säkert i fortsättningen bli landsfördärlig om ej ändring i tid vidtages. Den har bidragit till skövling av skogen till och med ungskogen i sådana taxeringsdistrikt, där skogens värde till största delen tillagts det övriga värdet å re-

spektive egendomar. Jag känner flera jordbrukare, som tillfölje av sådan merhöjning av taxeringen försålt skogen, till och med ungskog, i hopp om att få nedsatt taxeringsvärdet till förhållandenas lika belopp med dem av grannarna, som ingen nämnvärd skog ha å sina hemman.

Även om man försöker se saken från vanlig rättssynpunkt, kan jag åtminstone ej se, att det är med rättvisa och billighet överensstämmande att inkomstbevilning skall påföras, där inkomst ej erhållits; t. ex. där en jordbrukare för omkring 20 år tillbaka, med rätt stora kostnader, planterade skog på 100 tunnland kalmarker, där har nu denna skog ett rätt avsevärt värde, som med nu gällande bestämmelser och praxis måste tilläggas fastighetens taxeringsvärde, men någon som helst inkomst av skogen har jordägaren ej haft och kan ej heller få på många år framåt, utan har till och med förlorat betesvärdet å området i fråga, men får årligen därför erlägga skatt till såväl stat som kommun. Då nu denne jordägare har en granne, som äger ett i alla avseenden lika gott och värdefullt hemman, utom det att den sistnämnde ej planterat på sina 100 tunnland kalmarker, utan begagnar dessa som betesmark för får, har intet skogsvärde här tillagts den övriga egendomens taxeringsvärde, varför densamme har lägre taxeringsvärde å sin egendom än den förstnämnde och får, tillfölje härav, mindre skatter att erlägga såväl till stat som kommun, fastän han har större inkomst genom betet å sina kalmarker än den andre som planterat skog på sina, får av dessa. För var och en, som har ett något så när oförvillat rättsbegrepp, måste orättvisan häri stå tydlig och klar och det måste även inses, att ett sådant taxeringsförfarande ej befrämjar eller uppmuntrar till skogsodling.

Även i annat hänseende kommer denna skogstaxering att verka orättvis t. ex. i visse väghållningsdistrikt, där vägdelning å allmänna och enskilda vägar efter 1913 års jordbrukstaxering ägt rum. I ett sådant distrikt finnes en egendom, som före 1913 års taxering varit åsatt ett taxeringsvärde av 100,000 kronor och det förmodades vid taxeringen att å denna egendom var skog för 60,000 kronor, men i sådant skick att den ej, den förutan, kunde tåla någon höjning i taxeringsvärdet, men tillfölje av dess skogsvärde och de nya bestämmelserna om dess taxering höjdes egendomens taxeringsvärde till 160,000 kronor. År 1914 såldes egendomen för 200,000 kronor. År 1915 sålde köparen i sin ordning densamma, med undantag av skogen som undantogs för 10 års avverkning för 80,000 kronor. Vid nästa jordbrukstaxering måste följaktligen taxeringsvärdet nedbringas till lika storlek som köpesumman. Under tiden har vägdelning-

arna verkställtts och egendömen ifråga har blivit tilldelad vägar efter nu gällande och åsatta taxeringsvärde, 160,000 kronor och följaktligen får denna egendom under en längre tid framåt vidkännas dubbel så stor tunga för vägunderhållet, åtminstone å de allmänna vägarna, som den borde haft.

Många sådana exempel kunde anföras på obilligheten och orättvisan i det nu rådande förfarandet vid taxering av den växande skogen, men jag hoppas, att det här omnämnda skall vara tillräckligt för utskott och riksdag att inse att en ändring häri med allra snaraste bör genomföras både för att uppnå bättre jämlikhet och rättvisa i skattehänseende, men framför allt för att därigenom kunna få hindra den, genom nu rådande taxeringen, uppkomna skövlingen av ungskog och uppmuntra skogsplanteringar.

Ändringar till det bättre i gällande taxeringsbestämmelser kunna ske på mer än ett sätt. Jag för min del anser att bästa sättet för vinnande av detta syfte vore att icke beräkna värdet å växande skog vid bevillningstaxering av fast egendom, men väl att detta värde deklareraras och inräknas i förmögenheter, för vilka såsom hittills utgöres inkomst- och förmögenhetsskatt.

Den minskning i bevillning till staten, som härigenom uppkommit, är en obetydlighet, då bevillningen utgör endast $\frac{2}{10}$ öre för fulla ett hundra kronor av taxeringsvärdet och bevillningen för övrigt ej kommer staten till godo utan fördelas mellan landstingen och städer, som ej deltaga i landsting.

Däremot har bevillningen såsom beräkningsgrund vida större betydelse för kommunerna, då kommunalskatten utgår efter inkomsthundrade, om 6 kronor beräknas utgöra inkomsten för varje fulla 100 kronor av taxeringsvärdet å jordbruksfastighet. Om ej växande skog taxerades, bleve taxeringsvärdet lägre och antalet inkomsthundraden färre, varför i vissa fall kommunalskatten kunde bli högre för övriga beskattningsföremål, om ej inkomster från annat håll tillkomme.

Sådana kunna dock lätt beredas genom att högre beskatta skogsägaren, då han avverkar och försäljer skog och således får någon verklig inkomst av densamma. Skogsaccisen kan höjas, varvid dock denna accis bör åläggas ägaren till skogen och icke köparen. Nu kunna, såsom jag vet det förekommit, flera köpare förena sig och var för sig inköpa skog för lägre värde än det, varå accis får åsättas.

Enklare vore att alldeles avskaffa skogsaccisen, men istället såsom inkomst bevillningstaxera hela det belopp, som skogsägaren erhåller vid skogsförsäljning eller åtminstone det belopp, för vilket utgöres inkomst- och förmögenhetsskatt.

Jag tillåter mig således hemställa,

att riksdagen besluter att värdet å växande skog icke beräknas vid bevillningstaxeringen;

att i lagen om skogsaccis och virkestaxering av den 11 oktober 1912 § 1 och andra stycket i slutet ändras från »två för hundra av det taxerade värdet» till »fyra för hundra av det taxerade värdet», eller alternativt att nämnda lag om skogsaccis upphäves (varvid även kungl. förordningen av den 11 okt. 1912 om skogsvårdsavgift måste omändras) och att i stället såsom inkomst bevillningstaxeras antingen hela det belopp, som skogsägaren erhåller vid försäljningen eller åtminstone det belopp, för vilket inkomst- och förmögenhets-skatt utgår.

Hos bevillningsutskottet, till vilken denna motion torde remitteras, anhålles vördsamt, att, om utskottet gillar motionens syfte, föreslå nödiga ändringar i skattelagarna, särskilt i kungl. förordningen om bevillning av fast egendom samt av inkomst av den 28 oktober 1910.

Stockholm den 26 januari 1917.

Nils Johansson.

I motionens syfte instämmer

Herman Andersson.